

Iš tikro, apgailėtinas yra dalykas, kad mūsų susivienijimą šiandien valdo ne patys nariai ir jų išrinkti delegatai, bet pinigai, sako savo pastabose Sandra ros redaktorius.

LIT. METAL. 161 (453) N.

Telephone: EVergreen 7-7840

BROOKLYN, NEW YORK, KETVIRTADIENIS, 1938 M., LIEPOS-JULY 14 D.

3 CENTA

DABAR

Sen. Wagneris Bando neigti Jau "lietuvių" Hughes skrenda

JUOZAS TYSLIAVA

Prieš kurį laiką buvo labai plačiai rašoma ir kalbama apie "devynis vyriausiojo teismo senius", kurių dauguma buvo atsistoję skersai kelio Naujajai Dalybai. Bet, kaip žinoma, Naujosios Dalybos vadovas prezidentas Rooseveltas čia rado išeitį.

Dabar, mirus teisėjui Cardozo, Naujoji Dalyba neteko vieno iš savo šalininkų. Kadangi teisėjas Cardozo formaliai priklauso demokratų partijai, tai, netenka abejoti, kad jį jo vieta prezidentas Rooseveltas stengsis paskirti vėl "savo žmogų".

Taigi, kyla klausimas, kas bus paskirtas vietoje Cardozo.

Amerikos spaudoje dabar labai plačiai minima senatoriaus Wagnerio kandidatura. O kadangi senatorius Wagneris yra laikomas didelių socialinių reformų šalininku, tai beveik galima tikėtis, kad jis ir bus paskirtas toms svarbioms "konstitucijos sargų" pareigoms.

Tik svajodamas apie Baltąjį Namą, senatorius Wagneris galėtų nepriimti tų pareigų.

Naujujį redaktorius p. Grigaitis bando nuneigti tą jau visiems gana gerai žinomą faktą, kad jį praėjusį SLA seimą "pažangieji" vežė delegatus, apmokėdami ne tik jų kelionės, bet ir pragyvenimo išlaidas Scrantone. Ir Sandara sako, kad "pažangiesiems" Scrantono "laimėjimas" brangiai kaštavo. Girdi: "Reikėjo samdyti ir vežtis būrius delegatų, reikėjo tuos delegatus užlaikyti Scrantone ir vaizinti gerimais, kad kartais jie nepralaužtų ir nepamatytų dalykų taip, kaip jie iš tikro yra".

Taigi, anot Sandaros, "tokiose aplinkybėse sunku yra atsiliepti prieš tuos, kurie kontroliuoja išdą ir kuriems tūkstantis dolerių nėra pinigai".

Jau mes rašėme, kad apie tai, kad ateityje visose universitetuose turės būti įvestas lietuvių kalbos dėstymas. Šiuo atveju pasirodo, pirmoji pasiskubino Lenkija. Vienas Lietuvos laikraštis deda tokia žinia: "Ateinančiais metais visose Lenkijos universitetuose bus įvestos lietuvių kalbos paskaitos. Iki šios paskaitos buvo skaitomos tik Varšuvos ir Krokuvos universitetuose".

Taigi, kaip matome, Lenkija pirmoji pradeda "lietuvioti". Gyvas būdamas Sarbonos universiteto profesorius, pasaulinis filologas, Meillet kartą yra šitaip išsireiškęs:

"Diplomatai suka galvas, nežinodami ką daryti su Vilniumi — atiduoti jį Lietuvai, ar palikti Lenkijai. Mano nuomone, lietuvių tautai, kuri yra neabejotinas arių rasės civilizacijos lopys, reikėtų atiduoti ne tik Vilnių, bet ir Varšuvą su Maskva..."

Kaip ir buvo galima tikėtis, lakūno Howard Hughes kelionė aplink pasaulį bus sėkminga. Rašant šiuos žodžius, lakūnas Hughes su savo palydovais — netoli Aliaskos, ir jeigu tik nesuges kas nors jų lėktuvo mechanizme, tai ateinančią penktadienį "sidabrinis paukštis" bus New Yorke.

Šia Hughes kelione domisi visas civilizotas pasaulis. Iš jos mes matome, kad žmonių progresas aviacijoje triumfuoja ir kad jau netoli tas lai-

KOVOJE SU DEPRESIJA IŠLEIDŽIA 5 MILIJONUS KAS VALANDĄ

Jungtinių Valstybių vyriausybė ivairiais būdais kovoja su dabartine depresija

WASHINGTON, D. C., liepos 13 d. — Išskaičiuota, kad dabartinės Roosevelto vyriausybės kovoje su depresija tenka kas valandą išleisti 5,250,000 dolerių visame šalyje ir statybos darbuose.

Rooseveltas dar 1932 metais prieš rinkimus paskelbė, kad atkakliai ir visomis priemonėmis kovos su depresija, kad gerovė būtų sugrąžinta visame Amerikos krašte.

Nuo to laiko vyriausybė ivairiais būdais leidžia ir apyvartą maždaug 1,101 milijonų dolerių kiekvieną mėnesį. Vienai darbo dienai iš tų iš-

laidų tenka 42,346,100 dolerių. Toje didžioje kovoje su depresija dalyvauja šios įstaigos: PWA, WPA, namų statyba, karo departamento nekariško pobūdžio darbai, kaimų elektifikacija, žemės ūkio apsaugos valdyba ir CCC.

Vien tikslai WPA kiekvieną mėnesį išleidžia po 225 milijonus dolerių. WPA darbus vykdo ir pašalpos gauna apie 2,780,000 žmonių.

Imdama bedarbius jaunuolius iš miestų ir teikdama jiems darbo, CCC vadovybė išleidžia kas mėnesį po 23 milijonus dolerių.

VĒLIAUSIOS PASAULINĖS ŽINIOS

H. Hughes'o lėktuvas "1939 m. New Yorko Pasaulinė Paroda" liepos 12 d. 11:15 val. ryto (4:15 val. ryto New Yorko laiku) nusileido Maskvoje. Iš Paryžiaus į Maskvą 1,675 mylias nuskrido per 7 valandas 51 minutę, vidutiniškai greičiu 213 mylių per valandą.

Iš Maskvos išskrido 6:30 val. ryto (New Yorko laiku) ir 2 val. popiet nusileido Omske. Maskvos-Omsko tarpa 1,380 mylių skrido 7 valandas 30 minutų, vidutiniškai 184 mylias per valandą.

Iš Omsko pakilo 6:37 val. vak. ir liepos 13 d. 1 val. ryto nusileido Jakutske, Sibire.

Skrendant per Sibiro tundras ir kalnus, lėktuvą sutiko lietus. "Pasaulinė Paroda" nutūps dar Fairbanks'e (Aliaskoje), Winnipege ir šiandien turėtų atskristi į New Yorką ir nusileisti Floyd Bennett'o aerodrome, kur lėktuvo lauks didelė minia.

Skridama per Sibirą, "Pasaulinė Paroda" beveik visa diena skrido anksčiau, nekaip W. Post'as, kuris pasaulį apskrido per 7 dienas 18 valandų ir 49 sekundas.

LONDONAS. Čia gautomis žiniomis, bolševikai praėjusį cekmadienį sušaudė aštuonis savo generolus už neitikimybę Stalinui. Tarp sušaudytųjų minimas generolas Nikolajus Bielovas, kuris buvo vakarinės sovietų kariuomenės vadovas.

SANCHAJUS. Nepatikrintomis žiniomis, vakar japonai užėmė Kiukjango miestą prie Yangtzes upės. Šis miestas yra svarbiausia kinų priedanga pastojant japonams keliai į laikinąją Kinijos sostinę Hankovą, 135 mylių į vakarus.

Jei ši žinia yra tikra, tai yra didžiausias japonų laimėjimas po Sučovo, kurį japonai pešė prieš du mėnesius.

HENDAYE. Frankistų lėktuvai bombardavo beveik visus miestus rytuose, Viduržemio pajūryje. Apie 200 civilių gyventojų žuvo arba sužeisti.

Eina atkaklios kautynės ties Segorbe, kurią frankistai tikisi netrukus paimti.

KOLORADA. Darbininkai prašė prezidentą Rooseveltą trečią kartą kandidatuoti į prezidentus. Sako, depresija ir suirutė pasaulyje reikalauja, kad Jungtines Valstybes valdytų gabus ir pasiaukojęs vadovas.

RIVERHEAD, L. I. Teismas nutėisė vokiečių nacių stovyklos vadus kalėti po 1 metus ir sumokėti po 500 dolerių pabaudos. Nacių organizacija turės sumokėti 10,000 dolerių pabaudos.

SUTAUPYTA DAUG PINIGŲ, SUMAŽINUS PENSIJAS

NEW YORKAS, liepos 13 d. — Tautinė Ekonomijos Lyga skelbia, kad pradėjus kovą dėl pensijos sumažinimo visų karų veteranams, nuo 1932 metų sutaupyta 2,435,005,583 doleriai.

Te pasiekta pagal penkerių metų ekonomijos planą.

Kas, kada skridimai aplink pasaulį bus normalūs dienos reiškiniai. Jau netoli tas laikas, kada žmogus jausis nugalėjęs laiką ir erdvę, kada jūras ir vandenynus jis galės persokti ne dienomis, bet valandomis.

Jau tik iš New Yorko į Paryžių lakūnas Hughes nuskrido dusyk greičiau, negu Lindberghas — 1927 metais. O kur dar Europa, Sibiro plotai ir Kanada... Čia lakūnas Hughes pasiveja, pralenkia ir palieka tokios rekordinės atminties lakūną, kaip Post.

Taip, lakūnas Hughes — dienos herojus.

Prezidentas keliauja. — Jungtinių Valstybių prezidentas Rooseveltas dabar važinėja po plačiąją Ameriką ir sako prakabas, norėdamas paremti Naujojo Sąjūdžio (New Deal) šalininkus. Čia prezidentas gerai nusiteikęs su vyriausiojo valstybės gynėjo Cummings'o žmona.

TELEGRAMOS IŠ LIETUVOS

KAUNAS, liepos 12 d. Nacių birželio 28 dieną sukeltose muštynėse žuvusiam Kontautų žuvimo vietoje bus pastatytas didelis paminklas. Kiti per muštynes sunkiai sužeistieji sveiksta.

KAUNAS, liepos 10 d. Panemunėje, dalyvaujant Prezidentui A. Smetonai ir vyriausybei, atidaryta tautinė Lietuvos skautų stovykla, kurioje dalyvauja per 1,400 lietuvių skautų ir aštuonių svetimų valstybių skautų atstovai.

Jungtinių Valstybių lietuvių skautų atstovauja Dekenas.

KLAIPEDA, liepos 10 d. Čia įvyko dainų šventė, kurioje dalyvavo 3,000 žmonių ir a nerikiečių lietuvių choras "Pirmyn". Kaip paprastai, užjūrio lietuvių choras atkreipė į save visų dėmesį. Jis mylimas jau vien už tai, kad pirmas ryžosi iš Amerikos aplankyti Lietuvą.

KAUNAS, liepos 12 d. Kaip nepriklausomos Lietuvos tautiškai brangina laisvę, rodo jau ir tas faktas, kad vien birželio mėnesį Ginklų Fondui suaukota 1,774,202 litai. Ši suma palyginti yra labai didelė, nes reikia atsiminti, kad kraštas nėra labai turtingas ir pragyvenimo lygis nėra aukštas. Idemiausia tai, kad didžiausią aukotojų dalį sudaro ūkininkai ir darbininkai.

KAUNAS, liepos 11 d. Lietuvos prekybos delegacija išvyko į Varšuvą naujoms deryboms. Šios derybos gal bus ilgiausios ir sunkiausios, nes liečia ekonominius reikalus, lietuvių-lenkų prekybą.

BRIUSELIS, liepos 9 d. Čia pasirašyta nauja Lietuvos-Belgijos prekybos sutartis.

— Rygoje Baltijos savaitės metu įvyko Lietuvos, Latvijos ir Estijos vaistininkų kongresas. Kongresas įsteigė šių kraštų vaistininkų sąjungą.

KAUNAS. — Vyriausybė paskyrė specialią žinovų komisiją, kuri rūpinsis naujųjų prezidentūros rūmų statyba. Rūmai bus statomi Parodos aikštėje.

HUGHES'AS SKRAIDYME PASAULĮ PRADEDA NAUJA GADYNE

Dabartiniai tolimi skridimai rodo aviacijos praktiškumą susisiekimo srityje

NEW YORKAS, liepos 13 d. "1939 metų New Yorko Pasaulinė Paroda".

Zymūs Amerikos lakūnai ir oro susisiekimo bendrovės mano, kad dabartiniu skridimu aplink pasaulį Howardas Hughes'as daro pradžią naujai gadynei, kada bus įvestas nuolatinis oro susisiekimas per Atlantą, apfink pasaulį ir per žemės rutulio sąigalius.

Pasireiškia nepaprasta aviacijos pažanga lėktuvų skridimų greityje, lėktuvų tobulinime ir patvirtinamas aviacijos praktiškumas.

H. Hughes'as skrenda specialios konstrukcijos viensparnių lėktuvu (monoplanu) Lockheed 14, kuris pavadintas

Lėktuvas turi radijo siųtuvą ir imtuvą, dvigubą radijo kompasą, naujausios gamybos ir žymiai patobulintą robotą, kuris automatiškai be žmogaus pagalbos valdo lėktuvo skridimą ir laiko nustatytą skridimo kryptį.

Lėktuvas turi du motorus Wright Cyclone, kiekvienas turi 1,100 arklių jėgų.

Kildamas iš New Yorko, lėktuvas pasiėmė 1,732 galonų gazolino.

Šio tipo lėktuvas nenutūpdamas gali skristi 4,700 mylių.

ITALŲ KARIUOMENĖ IŠ ISPAIJOS SIŪS Į ISPAJŲ KOLONIJAS

Tiktai apie 10,000 serganciu ir paliegusių italų kareivių mano grąžinti į Italiją

LONDONAS, liepos 13 d. — Ispanijos pasiuntinys Londonės komitetui paskelbė savo planą apie savanorių atšaukimą iš Ispanijos, Mussolini'nis pageidauja, kad Anglijos-Italijos sutartis tuojau įsigaliotų. Bet Anglijos vyriausybė nesutinka.

Anglai aiškina, kad ši sutartis turi įsigalioti tik tuomet, kai visi svetimšalių savanoriai bus sugrąžinti iš Ispanijos.

Anglijos vyriausybė sako, kad pagal nesikišimo komiteto planą vyriausybinių ir frankistų kariuomenės kasdien turi aplėsti po 2,000 kareivių, kurie turi būti įgyvendinti savanorių atšaukimo stovyklose, ligi bus išvežti iš Ispanijos.

Ispanijos pasiuntinys Londonės komitetui paskelbė, kad Mussolinis ir generolas Frankas nori apėiti nesikišimo komiteto planą apie svetimšalių atšaukimą.

Jis pažymi, kad iš frankistų kariuomenės numatoma atsukti į Italiją apie 10,000 serganciu ir paliegusių italų. Likusieji italai numatoma paskirti tarnybai į ispanų svetimšalių legijonus, kur jie vilkės ispanų uniformą ir susispaus savo itališkas pavardes.

Sako, italų karininkai, kurie dabar yra frankistų patarėjai, pasilikę Ispanijoje ir vilkės civilinius drabužius.

VOKIEČIAI SUNAUDOS ŽMONIŲ PLAUKUS

BERLYNAS, liepos 13 d. — Norėdami nušikratyti savo priklausomybę nuo svetimų valstybių prekių, vokiečiai nusprendė kaupti gamyboje vartoti žmonių plaukus ir dirbtinę vilną.

Jie patyrė, kad moterų plaukai yra tinkamiausi karpetoms austi.

Dėl to tie plaukai bus perkami iš kirpyklų ir bus mokama maždaug po 8 centus už svarą plaukų.

REIMSO KATEDRA ATSTATYTA

REIMSAS, Prancūzija, liepos 11 d. — Čia iškilmingai atidaryta garsioji Reimso katedra, kuri per didįjį karą buvo vokiečių artilerijos apgrautas.

Iškilnėse dalyvavo Prancūzijos prezidentas Lebrunas, popiežiaus atstovas kardinalas Suhardas, vyriausybės, svetimų valstybių atstovai ir didelė žmonių minia.

Tos katedros atstatymui daugiausia aukojė Amerikos turtuolis Jonas Rockefeller'is, apie 1,300,000 dolerių.

Anglai padovanojo Joanos d'Ark'aitės vėliavos antrininką.

— Kariuomenės švietimo skyrius buvo paskelbęs konkursą su premijomis kariškiams maršams parašyti. Komisija, patikrinusi atsiųstus maršus, už 8 maršus jų autoriams kompozitoriams pripažino premijas.

Vadas. — Paragvajus ir Bolivija vėl rengiasi karui. Paragvajaus pasiuntinys Jungtinių Valstybių generolas José F. Estigarribia sėda į lėktuvą.

— Tarp Siaulių ir Kauno ateinančiais metais bus pradėtas tiesti naujas plentas. Šiomet bus užbaigtas plentas tarp Kauno ir Klaipėdos.

ORAS

Numatoma: giedra ir gali būti lietus.

Saulė teka 5:35, leidžiasi 8:27. Dienos ilgis 14 val. 53 min.

PROF. SENN'AS IR LIETUVIŲ KALBA PENNSYLVANIJOS UNIVERSITETE

Jau buvo spaudoje pranešta, kad prof. Alf. Senn'as dėstys lietuvių kalbą Pennsylvanijos universitete.

Iki šiol prof. Senn lietuvių kalbą dėstė Wisconsin universitete. Ten dirbdamas, prof. Senn'as palaikė glaudžius santykius su Amerikos lietuvių veikėjais, bendradarbiavo Amerikos lietuvių spaudoje.

Prof. Alf. Senn'as yra kilęs iš Šveicarijos. Bet giliu lietuvių kalbos mokėjimu vargiai kuris nors eilinis mūsų veikėjas galėtų su juo susilyginti. Lietuvių kalbą jis ypač nuodugniai studijavo, gyvendamas Lietuvoje, profesoriaudamas Vytauto Didžiojo universitete, Kaune. Be to, reikia pastebėti, kad prof. Senn'o namų kalba taip pat lietuvių kalba, nes jo žmona — lietuvaitė.

Iš tikrųjų galima tik džiaugtis, kad prof. Senn'as atsikelia į Pennsylvanijos universitetą. Šioje valstybėje, kaip žinoma, gyvena labai daug lietuvių, tokiu būdu ir Pennsylvanijos universitete nemažai lietuvių studentų.

Tiesa, prof. Senn'as lietuvių kalbą dėsto daugiausia kita-

taučiams, studijuojantiems lyginamųjų kalbų mokslais. Bet, savaime suprantama, kad Pennsylvanijos universitetui praplėtus lietuvių kalbos kursus, ir lietuvių studentai galės pagilinti savo gimtosios kalbos mokėjimą.

Kaip žinoma, joks filologas, tyrinėdamas kalbas, negali apsieiti be lietuvių kalbos mokėjimo. Visi žymesnieji pasaulio filologai, bent teoretiškai, moka lietuvių kalbos. Neuožastabu, jeigu daugelyje didesnių universitetų jau seniai dėstoma lietuvių kalba. Ir mes tikimės, kad netoli tas laikas, kai lietuvių kalba bus dėstoma kiekviename universitete.

Nereikia abejojti, kad ilgai lietuvių kalbą bus tarptautinė kalba mokslo prasme, kaip pavyzdžiui, šiandien anglų, pranešų ir vokiečių kalbos laikomos tarptautinėmis kalbomis politinė ir ekonomine prasme.

Štai kodėl mes sveikiname prof. Senn'ą ir kitus lietuvių kalbos mokovus. Jie yra tos rūšies pionieriai akademiniame pasaulyje.

J. Tysliava

SPAUDOS APŽVALGA

Liberalinio demokratizmo pagrindas

GARSAS pažymi Lietuvos verelininkų sąjungą, kurioje dabar 57 skyriai ir 5,000 narių. Šako, seniau Lietuvos miestuose "buvo įsiviešpatavę svetimtaučiai: rusai, žydai, lenkai. Visi lengvesni ir pelningesni verslai buvo šių svetimtaučių rankose. Dabar daugelyje miestų lietuviai sudaro gyventojų daugumą. Tai valdininkai, amatininkai, verslininkai, laisvųjų profesijų žmonės".

Tikros, liberalinės tvirtėliausias ramstis tai vadinama vidurinė klasė, reikiama, tie "valdininkai, amatininkai, verslininkai, laisvųjų profesijų" žmonės, apie kuriuos GARSAS kalba; ju pagraujimas ir išstiprinimas Lietuvos miestuose reikš tikrą įsistiprinimą demokratinės dvasios ir pažintį Lietuvos. Kas svarbiausia, kad tik tas luomas tikrai demokratija įvertina ir ją pasiryžęs ginti.

Negyvos kanoalės

LAISVĖ randa reikalo pasididžiuoti Amerikos komunistų partija. Sako "tai partija be frakcijų, vaidų, be savitarpio kovų".

Be partija rymo mintimis, o gyvenimas mintis keičia. Frakcijos, vadai, kova, tu mintis kitimą atspindi. Ten, kur mintis vienoda, nesikeičianti, ten tuojau įsiviešpatuoja sustingimas ir mirtis. Ar LAISVĖ patinka negyvų kaukulių partija?

Namas ant smėlio pagrindų

Lenkijos politikai senai "ot morza do morza" politinį sieki šiomis dienomis sumodernino "Treciosios Europos" pavadinimu ir kalba apie juosta, kuri Sovietų Sąjungai nuo Vokietijos skirtų ir kurią, suprantama, Lenkija diriguotų. Tačiau lietuvių žino, kad ta juosta lenkai stato lietuvių, gudų ir ukrainių kūnais ir krauju. Visi žino Gołgota, kuria Vilniaus krašto lietuviai eina. VILNIAUS AIDAS mums štai ką apie ukrainus primena. Jų Lenkijoje 6,257,000. Jiems 1923 metais Santarvės valstybių pasistintųjų konferencija (ta pati, kuri Klaipėdą Lietuvai pripažino) gavo tarptautinį lenkų pažadą duoti ukrainams autonomiją Galicijoje. Šį savo pažadą lenkai tokiu pat begėdišku būdu sulaužė, kaip Suvalkų sutartį. KURJER WARSZAWSKI šiandien net šaukia: "autonomijos klausimu negali būti jokių diskusijų". Tačiau stipriausia ukrainiečių organizacija UNDO ne ta mano. Jos centro komitetas atsisakė nuo 1935 metais pradėtos normalizavimo politikos ir iškelė reikalą "teritorinės autonomijos visuose ukrainų gyvenamuose valstybės kraštuose, nes tik autonomija duos galimumą pasiekti didžiausią kūrbinio darbo kiekį, kuris pakels ūkį ir kultūrą".

Vyt. Sirvydas

Siems ukrainų reikalavimams lietuviai visur nuosirdžiai pritarė. Tegū lenkai pirma savo valstybę tautiniai sutvarko ir visus tarptautinius pažadus išpildo, o paskai apie "Trecią Europą" svajoja.

Lietuva nežus!

LIETUVOS AIDAS aprašo kredito įstaigų istoriją (1918—1938) Lietuvoje ir nurodo, kad stambiausios, tai Lietuvos bankas su 114 milijonų litų išduotų paskolų ir Žemės Bankas su 144 ml. paskolų. Valstybės Taupomų kasų yra 111, kuriose padėta 60 ml. litų. Be to, veikia 230 kooperatinių kredito įstaigų, išdavusių 61 ml. litų paskolų. Tuos didelius kapitalus sukrovė 37,000 indeklininkai, kurių tarpe yra 22,400 ūkininkų, 16,000 tarnautojų ir 17,000 valdininkų. Tas atlika per 20 metų iš kurių 4 nuėjo nešti karo okupacijos našta, dviejų valietų (rusų ir vokiečių) žūgimą.

Lietuviai prieš karą aišku nuodavo savo tariau negabumu, prekyboje ir finansuose. Kredito įstaigų buinaus augimo istorija Lietuvoje rodo, kad lietuviai turi stiprių gabumų šioje srityje! Jiems tereikiama tautinės laisvės ir savo nepriklausomos valstybės. 87 tūkstančiai lietuvių per 20 metų sudėjo 455 milijonus litų kapitalo, kuriais (LIETUVOS AIDAS toliau pasakoja) "mes pertvarkėme žemės ūkį, sukūrėme pieno ūkį, per metus išvežantį 15 ml. kgr. sviesto ir ūkininkams duodantį 40 ml. litų pajamų, įsteigėme Maistą, pastatėme du cukraus fabriku ir visą eilę kitų pramonės įmonių su 35,000 darbininkų, sukūrėme didelį kooperatyvų tinklą. Turime ir savo tvirtą litą, laiduotą kone 80% aukso".

Sitokių džiugių ir lietuvių širdį gajinančių faktų Amerikos lietuvių veituri iškos mūsų Komunistų ir socialistų laikraščiuose. Jie lietuviui rašo apie "Saulėtą Turkmeniją" ar nusirašo Maskvos PRAVDOS redakcinius straipsnius, kuriuose lietuviai raginami prie revoliucinės prievartos (nors lietuvių skaidiai Amerikoje, sukūrėme didelį kooperatyvų tinklą. Turime ir savo tvirtą litą, laiduotą kone 80% aukso".

Vyt. Sirvydas

Nubaudė dvi triukšmingas šeimas

Panevėžys. — Šėduvos miestelyje nuo seniai nesugyvena dvi šeimos Niselevičių ir Gidusų. Kur tik pasitaiko proga, jos visuosmet ginčijasi ir pykstasi. Neseniai tos šeimos Šėduvos miestelyje, dienos metu sukėlė didžiausią triukšmą ir muštynes, kurias numalšino tik policija.

Už tai apskrities viršininkas, administratyviu būdu, abiejų šeimynų narius nubaudė piniginėmis baudomis.

JAUNUOLIS GYVENIMO ARENOJE

Garsus čekų rašytojas ir mokslininkas M. Hopstenas vienoje savo knygoje yra išreiškęs: "Gyvenimas yra didžiulė scena, dramatižuotojai yra žmonės. Mes gyvename ir vaidiname. Mes esame su blogomis ir geromis ydomis. Mes su jomis kovojame. Kovojame — vaidiname. Vaidiname, reikiama — gyvename".

Gyvenimas, jo tikslas yra mums nesuprantamas ir sunkiai sprendžiamas klausimas. Tai periodinė problema. Ja spresti, reikiama gyventi. Gyventi ir spresti yra reikalas kiekvienai šios žemės paviršiaus tobuliai būtybei. Tobula būtybė yra žmogus. Žmogus gyvenimo kelyje tobulinamas ir pats tobulinasi viduje ir išorinė aplinka.

Jaunuolis išėina į plačią ir nežinomą gyvenimo areną. Jis sutinka įvairių audrų, pavojų. Tas kartais jį visai išmuša iš tiesaus kelio, nubloškia į gyvenimo agresoriaus padėtį. Jis netenka lygsvaros, savo asmenis pasitikėjimo, netenka pasiryžimo ir jėgų. Jis nepatenkintas gyvenimu, pats savimi. Jam sunku, ar net neįmanoma, kovoti su gyvenimo kelyje sutinkamomis kliūtimis, žudančiais asmens pavojais. Jis blaškomas plačios gyvenimo jūros bangų. Tas blaškymas jam nesuprantamas, atrodo keistas, žiaurus. Ir tas nesupratimas, ar nesistengimas suprasti ir spresti šį dalyką, jaunuolio būtybę svyroja, smunka, išėina iš savo asmens vėžių. Jo galvosena, pasaulėžvalga sunki, pilka.

Jis kartais ieško dvasios meno melancholiškuose stoviuose, keistoj situacijoj. Jis neriasi į giliai svajones, skrajoja be rybės mintyse, masto, svajoniuoju užgaidu, savo minčių patekinimo, kelio, kuriu jis norėtų žengti, kelio, kuris jo vyriausiomis mintimis atrodo patogiausias. Jis pakeltas geidulių pasaulyje, blaškomas nerimo, jo instinktas ilgesy, troškimas kažko didaus, nelaukto, staigaus...

Jis griežiasi muzikos tonų,

liūdnos muzikos, kur jis randa paguodą, nusiramimą, polsi ilgesy... Jis myli nežinomą, tolimą, neprieinamą asmenį, būtybę, kuri jo mintimis yra šventa, kilni, didinga... Jis jai kuria, svajoja, gyvena mezza ateities planus...

Tai 17,18 audringi gyvenimo metai. Čia jaunuolis pergyvena tam tikrą gyvenimo laiko perijodą. Tai yra gyvenimo bandomasis perijodas. Bandomasis perijodas veda į brendimo perijodą.

Šiuo laikotarpiu jaunuolis gyvena savo sielos poreikiams, kūnu, geiduliais. Jis gyvena savos rūšies sąmonėje. Tobula būtybė turi kūną. Žmogaus kūnas, pagal Descartą, nėra egzistencialus: jis tėra vien tik funkcionalus. Jis nėra vidujinis, bet laukujis. Jis susijęs su siela tik abipusiu kūno ir sielos veikimu. Anglikonų vyskupas J. Berkeley žmogaus kūną visai iš gyvenimo išbraukė. Jis tvirtino, kad materijos nėra, nėra jokių organiškių kūnų. Tiesandios sielos, ir net patsai žmogus tėra tik siela, Siela jai yra substancija, kuri turi sąmonę. Tą sąmonę turinčioji siela yra ne kas kita, kaip Dievo kūrinys. Bet gi Dievo kūrinys yra žmogus. Panteizmas, relijgijos sekta, tvirtina, kad žmogaus sąmonė tėra tik dalis bendrosios psichologinės arba loginės sąmonės.

Hermanas Ebbinhausas sako, kad žmogus yra ne kas kita, kaip sąmonės vienumas. Schubertas-Soldernas tvirtina, kad žmogus yra sąmonės vyksmų suglaudimas, junginys. Ernestas Machas mano, kad žmogų tegyja vien tik jutimai. Vadmasi žmogus tėra jutimų vienetas, sintezė.

Gyvenimas reiškiiasi naujais faktais. Jie deda jaunuoliui ant pečių sunkią našta. Toji našta jam yra nesuprantama. Čia ir reiškiiasi jo protavime gyvenimo supratimo klausimas.

Giliai panagrinėję žmogaus, kaipo substancijos, sielos padarinio, supratimą, mums leng-

viau bus išrišti ir suprasti gyvenimo eigos klausimą.

Visi gyvūnai gyvena erdvėje josių apgaubti. Žmogus gyvenamas dabartinėje erdvėje, kartu gyvena ir istorijoje. Jis išgyvena praeitį ir dirba ateičiai. Jis daro sąvokas. Jis gali reikštis dvasiniais jausmais. Žmogus suvokia gėrį, grožį, meilę, kilnumą, pyktį, orientuojasi savo proto išvedžiojimams, gyvenimą tvarko pagal turimą sugebėjimą.

Turint visa tai galvoje ir vadovaujantis savo dvasios išvystimu, supratimu paties savo asmens ir turimomis asmens sielos vertybėmis ir proto sugebėjimais, mums, jaunuoliams, bus nesunku vairovoti gyvenimo kelyje. Kiekvienas žingsnis turi būti su pastabomis ir pataisymais. Ir tas ves tiesiu gyvenimo keliu, siekiant tobulinimosi, kilnesnių idealų, jaunųjų dienų pasirengto kelio vaisiaus.

P. Juknys

Sulaikė kontrabandą

Kybartai. — Paskutinėmis dienomis Kybartų pasienio policijos III rajono policininkas V. Kliučinskas norėjo sulaikyti nepažįstamą asmenį su kontrabanda. Tačiau kontrabandininkas, nepaisydamas nei policininko šūkiu, nei paleistų trijų jųvių, pasislėpė Matlaukio kaimo rugiuose ir, pasinaudodamas naktimi, paspruko, palikdamas ten neštą kontrabandą.

Kybartų nuovados policijos vachmistras J. Kasputis, drauge su Virbalio būrio policininkais K. Morkūnu ir I. Janavicku sulaikė Virbalio Viginės laukuose vieną kybartiškį su septyniais gabalais šilkinio audimo ir viena šilkinė lovatiese.

Kurioj vietoj bus dabar Palangos centras

Palanga. — Paprastai, visi Lietuvos miestai ir miesteliai turi savąjį centrą. Tai vis daugiau esti kur nors apie bažnyčią ar turgavietę.

Po gaisro Palanga imasi naujai atsistatyti. Turgavietė atsidūrė miesto pašalyje. Arti jos statomas didžiulis pradžios mokyklos 8 komplektams pastatas, o miesto centre arti bažnyčios, senosios turgavietės ir svarbiausių gatvių, Vytauto ir Kretingos, susikirtimo statoma autobusams stotis.

Kai kas ir sako, kad miesto centras kryps į kurią nors kitą pusę, nes esą priimta, kad autobusų stotis, kur susirenka daug triukšmingų autobusų, statomos nuoalesnėse miesto vietose.

Rado senieną

Rumšiškis. — 1938 m. birželio 18 d. Rumšiškių valsč., Būdos g-jos nusavintuose iš Pašalių kaim. laukuose, ūkininkai, bekasdami smėlį keliui taisyti, 1 mtr. gilumoje aptiko kaulų ir senovinių geležinių daiktų: 2 durtuvus, peilį, piautuvą, apynasrį, kilpą ir kt. Pil. K. Zakarasuskas surinkęs radinį įteikė ats. j. ltn. K. Šumskui, kurs juos padovanojo V. D. muziejui.

KLAIPĖDOS SEIMELIO RINKIMAI

VIENYBĖJE jau buvo pranešta apie Klaipėdos seimelio rinkimus, kurie bus spalį ar lapkričio mėnesį. Rinkimai vėl, be abejojimo, atkreips lietuvių, vokiečių ir pasaulio laikraščių akis, nes čia eina lietuvių ir vokiečių kova, čia dar vienas vokiškas kyšulys į tas žemes Rytuose, apie kurias Hitleris savo knygoje svajuoja. Kiekvienai rinkimui rodė didesni lietuviško elemento stiprėjimą. Seni VIENYBĖS skaitytiniai, turbūt atsimens, kad 1912 metais Rytų Prūsijos lietuvių savo atstovai į kaizerio reichstagą buvo davę tik apie 400 balsų. Šiandien, veik tose pačiose srityse, lietuvių kandidatai surenką tūkstančius balsų!

Rimta ir išsamų srtaipsnį rinkimų klausimui duoda V. Rastenis dienaštyje VAKARAI (eina Klaipėdoje). Jis svarsto, kuriuo būdu rinkimai bus daromi: Lietuvos seimo rinkimų pavyzdžiu, ar atskiru įstatymu? Lietuvos seimas, jis pasakoja, dabar "sudarytas kitokia linkme — visos tautos atstovavimo pagrindu. Iš kandidatų siūlymo pareigos dabar išbrauktos partijos ir atskiros grupės, o tos pareigos pavestos tautai, organizuotai savivaldybėje". Klaipėdos krašte, tačiau ne viena tauta, bet dvi, kurioms, statutu einant, net draudžiama atimti galimumą pareikšti savo įtaką krašto valdymui. Dabartinis Lietuvos Seimo rinkimo įstatymu

Klaipėdos krašto seimelio rinkimus vykdant, "galėtų pasireikšti tikrai toji grupė, kuri turi daugumą savivaldybėje". O šioji dauguma, politiskai, iki šiol pasireikšdavo vokiškosios krypties naudai. Rinkimai, tokiu būdu, galėtų išsieti ne lietuvių grupės naudai. O šita krašto stiprūna draudžia. Tokiu būdu, tikimasi, Lietuvos vyriausybės šieš tam tikrą rinkimų įstatymą. Tam statusas, V. Rastenis įrodo, nėra priešingas.

Amerikos lietuviai seks šito klausimo išsprendimą. Čia įdomu tik pabrėžti klaidą tų politikierių, kurie tvirtina, Lietuvos seimas nėra Lietuvos žmonių rinktas! V. Rastenis nurodo, kaip savivaldybių rinkimų įstatymas davęs daugumą, nors lietuviško krauju, bet vokiškos politinės krypties Klaipėdos krašto gyventojų grupei. Reikiama, jis atitiko to krašto žmonių valią. Atatiko jis ir Lietuvos žmonių valią, nes tas pats įstatymas veikė ir visoje Lietuvoje, savivaldybių renkant. Savivaldybės siūlė kandidatus Lietuvos seimui, kuriems vėliau Lietuvos piliečiai galėjo savo balsą duoti, arba atsakyti. Daugiau negu 75 piliečių nuosimtis juos išrinko savo atstovais seime. Lietuvos seimas, Lietuvos savivaldybių valios reiškiėjas, yra tikras Lietuvos žmonių valios reiškiėjas, bet, tiesa, jis nereiškia valios Lietuvos krikščionių demokratų, laudininkų ir socialdemokratų, neminint kitų 25 partijų, kurios trečiąjį seimą rinko.

Vyt. Sirvydas

VIENYBĖ

LITHUANIAN DAILY UNITY
Oldest Lithuanian Newspaper
193 Grand St., Brooklyn, N. Y.
Telephone: EVERgreen 7-7840
Published daily except Sundays and Holidays by
Lithuanian Press Corp., Inc.

Entered as Second Class Matter October 23, 1907 at the Post Office at Brooklyn, N. Y. Under the Act of March 3, 1879

Advertising rates on application

PRENUMERATA

Brooklynne ir užsienioose:	
Metams	\$7.00
Pusei metų	\$3.75
Treims mėnesiams	\$2.00
Vienam mėn.	\$0.90
Jungtinėje Valstybėje ir Kanadoje	
Metams	\$5.00
Pusei metų	\$2.75
Treims mėnesiams	\$1.65
Vienam mėnesiui	\$0.75

Redakcijai siunčiami straipsniai turi būti parašyti tik vienoje lakšto pusėje su autoriaus pavarde ir adresu.

Nesinaudoti rankraščiais nesaugojami.

Visais reikalais adresuokite:

Lithuanian Press Corporation

193 Grand St., Brooklyn, N. Y.

A. S. Tečiokas — Prezidentas.

J. Smiltnas — Vėdijus.

J. Tysliava — Redaktorius.

Senovės Diena Seirijuose, Alytaus apskrityje. Kairėje — viršuje iškilinėse iširikiavusios [vairių organizacijų] vėlavos, a uočiėje — iškilmingai sutinkamas ministras pirmininkas kun. Vladas Mironas. Dešinėje ministrą pirmininką sveikina va iščiaus viršaitis.

SLA SEIMO BANALIUKAI

Seimas buvo Scrantono miesto centre, ten nėra lietuviškų valgyklų, dėl to seimo rengimo komisijos narys p. Savickas, nurodydamas kaip reikia važiuoti į lietuvių centrą, sako: "Kuomet važiuosite į Providence, tai pavažiokite į priekį, paskui užpakalį, tiesiai per tiltą, po kairę ir į Providence Square..."

kalba nuvargino delegatus, dėl to vienas chicagietis patarė Jurgelionui grįžti į Chicago, užsimokėti nario mokesčius, gauti kuopos seimo atstovo mandata, tuomet atsistoti ir kalbėti seimo nustatyta tvarka neilgiau, kaip penkis minutes. Šis įsimas be pasipriešinimo buvo priimtas.

Tai Mat

KLAIPEDAI PASKIRTAS KITAS KOMENDANTAS

KLAIPEDA. — Ilga eilė metų Klaipėdos karo komendantu buvęs pulkininkas Liormonas paskirtas ypatingų reikalų karininku prie kariuomenės štabo. Jam laikinai pavesta eiti Raseinių apskritys karo komendanto pareigas.

Klaipėdos komendantu paskirtas ligi šiol Panevėžio komendantu buvęs pulkininkas leitenantas Andrašūnas.

Skelbkites Vieniėje

Amerikos Lietuvių Atletinės Sąjungos valdyba. — Liepos 1 d. iš New Yorko išplaukė Lietuvos Pirmąją Tautinę Olimpijadą 26 Amerikos lietuvių sportininkai. Jų išsiuntimo rūpinosi Amerikos Lietuvių Atletinė Sąjunga, kurios valdyba matomai šiame paveiksle. Iš kairės dešinėn, žiūrint: sėdi — Juozas Poška — sekretorius, teisėjas Jonas Žūris — pirmininkas, Albinas Kumskis — vicepirmininkas, Vincas Rėkus, — išdininkas. Stovi dr. Jonas Poška ir Jonas Juazaitis — vicepirmininkai.

DARBININKAMS NUPIGIN-TAS TEATRAS

KAUNAS. — Darbo Rūmai žiemos metu organizavo uždarus Valstybės Teatro spektaklius darbininkams, kuriuos aplankė per 20,000 žmonių. Darbininkai kreipėsi į Darbo Rūmus, prašydami daryti žygių, kad jiems ir kinai būtų atpiginti. Darbo Rūmai jau pasirūpino tuo.

Įmonių darbininkams kino seansai kaštuos tik po 30 centų.

NELEIS SKERSTI GERĖS-NES VEISLĖ BULIŲ

KAUNAS. — Atitinkamų įstaigų žiniomis, šiuo metu Lietuvoje yra iki 10—12,000 gerovės kilmės bulių.

Kadangi daug bulių dar jauname amžiuje paskerdžiama, tai kontrolasistentams dabar įsakyta dėti pastangas, kad buliukai, kurių motinos per metus yra davusios bent 250 svarų riebalų, nebūtų leidžiami paskersti.

MONTREALO DIENOS

MARIJA AUKŠTAITĖ

SVENTOS ELENOS SALOJE

Sukasi upė verpetais, aplink apskritą žemės iškyšulį vadinamą šv. Elenos sala. Ši sala Montrealo pietinėj daly — šv. Lauryno upės tarpupirsty. Kiek čia medžių, ištaisytų takų, kiek triukšmo ir užesio!

Sėdžiu upės pakrasty, ant didžiulio akmens kai ant milžino dramblio nugaros, ir grožiuosi vasara.

Kaip gražu ir didinga, kada aplinkui jauti iškilmingą vasaros kuždėjį, versnių šniokštimą, paukščių kalbą, ir šnarandžių medžių pašnekėjį...

Zmonių knibždėlynas, vaikų klikimas, atvykstančių autobusų kriokimas, įvairiausių darbo mašinų šnypštimas — visa tai susipina į kažkokią chaosingą gamą, kurią muzikojė išreikšti, kažin ar būtų bejomanoma!

Viršui medžių vainikų, skrenda baltutis žibaz saulėje orlaivis, upė tyliai slenka buruota gondola. Už upės, Point St. Charles pusėje — rūksta iš fabrikų kai iš pragaro melsvai pilki dūmų debesys... Žinau, kad ten nevienas brolis lietuvis paskendęs prakaitu lupa savo jungą duonai ir skarmalau.

Saloje triukšmas. Pilna čia ne tik lankytojų, bet visa sala verda darbininkais — salos tobulintojais: išplėtos vietomis velėnos, lyginama žemė, tiesiama nauji takai, takeliai, mūrinama milžiniški pastatai. Naujasis bokštas pralenkęs medžių viršūnes, grąžina visą salos pradėjęj darbą.

Kiek čia paleista muskulų kaltui, kūjui, kirviui ir kastuvui! Tai vis buvusiemis bedarbiams suteikiama darbo gyvasties pratėsimui. Šimtai sietų sijoja žvyrui, pabūklai suka cymantą, maišosi darbas su prakaitu.

Kokie petingi gražūs darbininkai. Veidai kai bronziniai saulės nublizginti. Raumeningos, kai Herkuleso statulos, tyliai susikaupę juda. Priskaldytų akmenų krūvos! Ant vienos akmenų skeveldros, pasirėmęs dailininkas, piešia visą saloje judančią masę.

Gražūs belgiakojai arkliai, įkinkyti rausvuose vežimuose, vežioja juodžemį ruošiamiems

gėlynams. Kastuvai čiarska, mašinos ūžia, vežimai trata, tik upė tyli rangosi akmeniniais pakraščiais viena, kita laivą lydėdama.

Prie manęs žolėje nuvirto prieš saulę jauna porėlė. Ne polisiui, ne džiaugsmui. Ji baigiama džiuvos kosti — jis dūsa. Kaip jis atydziai ją slaugo! Rūpestingai akys nenukrypsta nuo jos... Jis taisy saulėje jos plaukus, apelsinų rūpinimui vilgo jos lūpas. Gražu. Džiaugiuosi. Yra širdžių viena kitai žmoniška meile plakančių... Pasaulis vistik gražus...

Ten upės mėlynai vandens, nesą keletą valčių. Saulėje nuodegė rankos žiburuoja irklais. Šniokščia bangėlės, pro pilkus akmenis juokiasi baltomis putomis...

O ten, upės kranto pakilime, niūro keli geležiniai stulpai... nusivirę rūdžiuoti grandiniai smilgose. Apjuosę keturkampį sklypą. Čia žolėsė tūno pasislėpę karių kapai, neravėti, neatšyti. Žiūri dar neišdile raidės anglų rase primindamos... Kad šiandien tos kapų angos atsivertų, kad suvilgėtų vėl gyvenimu kario akys — rastų kalne tik vieną senovinį pavastą indėnų lušną — jū būvisių karų tvirtovę paskendusią laukiniuose erskėtyuose. Bet kultūros ranka nuslavė erskėtį indėno krauju nušlakstyta...

Šv. Elenos sala, pergyvena šiandien didelę operaciją montrealiečių džiaugsmui. Ir dabar, naujose mūdėnėse, kai moliūginiai balandžių debesys taksosi upėje.

O kada saulė krinta į auksinius vakarus, tada kai gervės rikiuojasi margi žmoneliui link Montrealo. Su čemodanais, su vaikais, su žmonėmis ir meilėmis žėmis. Tupia į autobusus, tūkeną pėsti, stumia vaikų vežimėlius, o visus čia sutinka ir išlydi bndri policininko akis.

Kada naktis augula, sala palieka ryloj... Tik švelniai verkia bokšte vėjas, šniokščia upė, dejuoja kalne atminimais sena, pakumpus indėnų lušna.

Marija Aukštaitė

ATSAKYMAS SVEČIO 'PAGALIUKAMS'

Svetyš bando savo kritiką reikšti, "Nusivylusiam Parapijonui," kam tas iškėlė bažnyčios svaros klausimą? E. Svety! Broliu, sustok. Jei pats kartais nori ant tos pačios aslyčios pajodinėti, kuri brudo pilna, tai jodinėk, bet visuomenė nečiaupk lūpų savo žodį reikšti. Jei tamsta lankai klebonija, tai tamsta ir pasilik prie jos ribų, o leisk mums savo bažnyčios reikalus apsvarstyti.

Be to, Svečas, kaip žurnalistas, neaiškiai išraižgiai savo kritiką "Parapijono" straipsniu. Visai aišku, kad tamsta nori ginti tik kunigą, o ne visuomenę atstovauti.

Štai "Parapijonas" iškėlė reikalą, kurį šimtai lietuvių reikalavo, kad apvalius mūsų bažnyčią nuo vortinklių, dulkių, kad išvalius dvokiančias išeinamasias, o tamsta savo plunksna užkirtai štai ką sakydamas:

"...Reikia žinoti, Quebec'o provincijoje visos parapijos gyvena sena, vyskupų ir bažnyčios galvų nustatyta tvarka."

Šiuo sakiniu tamsta save susikritikuoji. Kur jau rasime, kad bažnyčios galvos lieptų gyventi "seną tvarką" su vortinklais ir purvu? Juokas!

Vėliau, tamsta, Svety, supini klebonijos namo statymą su švara. Grynas absurdas. Parapijonas savo straipsniu net užgria klebonijos statybą, tik iškelia reikalą, kurį įvykdžius, būtų jaukesnė lietuvių bažnyčios aplinkuma.

Taip "Parapijonas," taip aš neparapijonas, kartoju tą patį reikalą, kuris lūpos iš lūpų plinta po Montrealį. O tamsta, kaip amerikietis, neužtark dulkes ir išeinamasias vietas. Viena, kad tamstai nesudarys jokios garbės, antra, neturėsi mažiausio įrodymo, kad tai netiesa.

Dėlto vos "Parapijonas" bakstelėjo pirštu į aktualų reikalą, tuoj vortinklių gūstos išbildėjo! O kelios dievotės moterėlės ir kalbasi:

— Tai Dievuliai, kad tik pašauktų, numazgotume visas lomkas... bet mūsų tėvelis, tik bėga ir bėga, tai su francūzais, tai su viskioimis bėdomis. Užimtas nabagėlis, ir užimtas.

Ką dabar, mielas Svety, pasakysi? Laukiu. Juk, tamsta, rodos irgi sūlei kokią tai altorių ptyosimo draugija, kuri rūpinūsi vidinių bažnyčios gražumą? Sūlei lietuviams neatsilikti nuo kultūringesnių katalikų... Bet kas atsilieka? Pasakyk, Svety! "Altorių komisijos" net pašios buriasi, tik nėra jų kam sutvarkyti... Jeigu reiks — pasikalbėsim plačiau.

Jei tamsta dulkes užtarsi, į dulkes mūsų darbai ir subyrės... Juk gana gerai, Svety, žinai, Montrealo parapijos nesena istorija! Ir leisk mums iš jos išsklampoti. Leisk savas dulkes, savomis šluotomis iššluoti. Tada nerūs ašys iš gėdos nei klebonui nei bažnyčios autoritetui.

Buvęs parapijonas

KURIE GIRDEJO MIRTIES ŽINGSNIUS

Pasirodo, yra žmonių, kuriems pati mirtis iš anksto pasiskelbia. Daug tokių atsitikimų yra surašęs ir vokiečių spaudoje paskelbęs vokiečių vienos mokyklos Reino krašte direktorius H. Kleibaueris. Kiekvieną aprašytąjį atsitikimą jis yra paliudijęs daugeliu rimtu liudininku. Štai trys tokie atsitikimai.

Giltinės žingsniai ant laiptų
Vienas 50 metų amžiaus protingas ramus ir rimtas vokiečių pasakoja, kad pati mirtis jam ir jo motinai pasiskelbusi apie artimą jos motinos gyvenimo galą. Jis ir jo motina viena ryta sėdėję virtuvėje ir gėrė kavą. Staiga abu išgirde kažką su pakaustytais batais kopiant mediniiais laiptais į jų aukštą ir sustojus prie jų durų, bet nesibeldžiant. Įgesnį laiką nesulaukęs pasibeldžiant, pasakotojas atidaręs duris, bet nieko ten neradęs. Jis ir jo motina kartu pajutė, kad kuris nors juodvieji netrukus turįs mirti. Ir tikrai netrukus mirusi jo motina. Kai karstų meistris atnešęs velionei karstą, pasakotojas vėl išgirdęs tuos pačius žingsnius kopiant mediniiais laiptais ir sustojus prie durų. Pasakotojas nenorėjęs atidaryti durų, bijodamas, ar nebūs antra kartą atėjusi mirtis. Tik savo žmonos net tris kartus paragintas, pagaliau atidaręs duris ir radęs su karstu stovintį žmogų. Pasakotojas ir karstų meistrui papasakojęs, kad jau prieš kelias dienas girdėjęs jį atėjus prie jo durų. Meistris tik nustebes ir itakibėjęs, kad pirmą kartą čia esęs.

Kita vokiečių pasakoja apie paskutinį savo atsiveikinimą
1914 m. birželio mėn. su savo buvusių sužadėtinu. Ji su sužadėtinu vaikščiojusi vakaro prieblandoje upelio krantu. Staiga išvydusi upelio vandenyje aiškų kautynių vaizdą: sprogtant granatas ir išrausiant gilius duobes žemėje, dviejų kovojančių šalių kareivius puolant vieni kitus, galvatrukčiais lekiant arklus, su dulkėmis maišantis juodos dūmų... Pasakotoja taip išsigandusi, kad ėmusi drebtį kaip drugio krečiamas. Sužadėtinis ėmęs klausinėti, kas jai atsitikę, ji jam papasakojoji ką matantį upelyje. Jis nieko ten nematęs ir ėmęs ją raminti. Anuomet dar niekas nežinojęs, kad tuojau kils didysis karas. Apie baisų savo regėjimą pasakotoja papasakojoji ir savo tėvams. Ji buvusi įsitikinusi, kad būta paskutinio pasiuntymo su savo sužadėtinu. Ir tikrai taip buvo. 1914 m. rugsėjo 13 d. jos sužadėtinis žuvęs Prancūzijoje. Tą dieną ji taip pat aiškiai jautusi, kad ji turįs žūti. Sakosi aiškiai pajutusi net atnešanti lūdną žinią apie jo mirtį. Staiga pasivaidėjęs jai, kad per duris įeina jos sužadėtinis, o netrukus po to atėjęs laikanešys ir teikęs pranešimą iš karo lauko apie jo mirtį.

Paslaptingas lašėjimas

Taip pat to paties amžiaus rimta vokiečių pasakoja, kaip mirtis iš anksto jai pranešusi netrukus mirsiant jos tėvą. Anuomet ji tebebuvusi jauna ir tarnavusi vienoje šeimoje. Vieną šaltą žiemos vakarą gulėjusi lovoje, bet dar nemiegojusi. Staiga aiškiai išgirdusi lašant į dubenį ant grindų sunkius lašus. Atsikėlus, užsidedusi žvakę, bet niekur nieko neradusi. Kai atsigulusi ir vėl pradėję lašėti. Jai įsimė į galvą, kad čia turįs būti kurios didelės nelaimės ženklas. Po trijų savaičių miręs nuo vandenligės jos tėvas. Iš lavono pradėjęs bėgti vanduo. Karstą padėję ant dviejų kėdžių, o apacioje pastatę dubenį. Vandens iš karsto lašėjimas ir tą dubenį buvęs lygiai toks pat, kaip aną naktį jai pasivaide-nusis lašėjimas.

Kita vokiečių pasakoja apie paskutinį savo atsiveikinimą

1914 m. birželio mėn. su savo buvusių sužadėtinu. Ji su sužadėtinu vaikščiojusi vakaro prieblandoje upelio krantu. Staiga išvydusi upelio vandenyje aiškų kautynių vaizdą: sprogtant granatas ir išrausiant gilius duobes žemėje, dviejų kovojančių šalių kareivius puolant vieni kitus, galvatrukčiais lekiant arklus, su dulkėmis maišantis juodos dūmų... Pasakotoja taip išsigandusi, kad ėmusi drebtį kaip drugio krečiamas. Sužadėtinis ėmęs klausinėti, kas jai atsitikę, ji jam papasakojoji ką matantį upelyje. Jis nieko ten nematęs ir ėmęs ją raminti. Anuomet dar niekas nežinojęs, kad tuojau kils didysis karas. Apie baisų savo regėjimą pasakotoja papasakojoji ir savo tėvams. Ji buvusi įsitikinusi, kad būta paskutinio pasiuntymo su savo sužadėtinu. Ir tikrai taip buvo. 1914 m. rugsėjo 13 d. jos sužadėtinis žuvęs Prancūzijoje. Tą dieną ji taip pat aiškiai jautusi, kad ji turįs žūti. Sakosi aiškiai pajutusi net atnešanti lūdną žinią apie jo mirtį. Staiga pasivaidėjęs jai, kad per duris įeina jos sužadėtinis, o netrukus po to atėjęs laikanešys ir teikęs pranešimą iš karo lauko apie jo mirtį.

VIENYBĖS DIENRAŠČIO MILŽINIŠKAS

PIKNIKAS

SEKMADIENY, RUGPIUČIO 14 D. — AUGUST, 1938

KLASČIAUS CLINTON PARKE

Betts ir Maspeth Avenues, Maspeth, L. I., N. Y.

Suorganizuota didžiulė idomi programa
Miss Vieniybės 1938 metų rinkimai
Mažų vaikų konkursas (Children's Party)
Dainos — Šokiai — Žaidimai
Sporto varžytinės — Boxing Bout
Ir daug kitų margumynų

DALINAMOS DOVANOS VAIKAMS:

Laimėjimams skiriama 3 dovanos — PILNA HOPE CHEST — kraitis
Gros du orkestrai. Vienas šokiams, kitas — iluminuotame ir dekoruotame parke.

ŽANGA — 50 CENTŲ. VAIKAMS IKI 10 METŲ — 15 CENTŲ.

Bilietai jau gaunami Vieniybės administracijoje ir pas platintojus

ISI MILŽINIŠKĄ VIENYBĖS PIKNIKĄ!

KAIP DIRBO DIDIEJI RASYTOJAI

Anglų spauda pateikia naujų duomenų apie praėjusių šimtmečių didžiųjų rasytojų darbo būdą. Tuo tarpu kai 17 šimtmečio rasytojai savo darbo būdą stengėsi paslėpti, 18 ir 19 šimtmečių rasytojai, ant raip, visiškai to būdo neslėpė ir nedangstė savo būdo ypatybių.

Volteris savo darbo kambaryje turėjęs įstaisęs daug katedrų ir prie kiekvienos iš jų vyko savotiškas darbas. Prie kiekvienos katedros rasytojas dirbęs po vieną valandą, per eidamas nuo pasakojamojo istorinio darbo prie tragedijos, o nuo šios toliau prie komedijos. Jis savo aplinkumoj būtinai turėjęs jauti iškilmingumą. Rousseau iškilmingumui mažiau tekėjęs dėmesio. Jo kambaryje tebuvusios tik keturios statulos. Prieš krosnį, ant kurios buvo verdama užpė buvęs iškabintas Montmorensio miško paveikslas. Prie lango kabėjęs kanarėlių narvelis, o ant stalo buvęs didelis gėlių bukietas. Taj buvusios priemonės Rousseau laisvai dviasiai ateltyje išsivystyti.

Flaubert visus metus gyvenęs savo dvare netoli Reino. Jis turėjęs ypatingus darbo drabužius: juodą ilgą švarką,

priekyje susėgę su auksinėmis virvėmis. Pagal Guj de Mau-pasant aprašymus, Flaubert mėgęs sėdėti plačiame krėslė. Paraudusiu veidu, jis skubiai žiūrėjęs raštų eilutes ir rankomis gyvai ištaisinėjęs klaidas ir posakius. Kai jau tūkstąncius kartų peržiūrėti sakiniai buvo baigti, jis juos garsiai perskaitydavo.

Beveik visas pasaulis žino, kad Balsac savo skoloms išmokėti buvo nusistatęs per dieną dirbti po 12 valandų. Po pietų 6 val., jis ėjęs miegoti. Po pusiaunaktio Balsac vėl keldavęsis ir dirbavęs iki pat pietų. Kad galėtų išlaikyti tokį įtemptą darbą, jis vartojęs įvairias dirbtines priemones. Rašydamas jis labai daug gerdavęs kavos ir vėgės. Kojas jis visą laiką laikydavęs įmerkus į kriuvę vandens ir aplink galvą buvęs aprištąs šaltas kompresas. Parasytus lapus jis sviesdavęs į užpakalį. Juos Balsac poišto metu surinkdavęs tarnas ir nėsdavęs į spaus-tuvę. Savo darbūs jis teskaitydavęs tik iš nuotrunkų. Pėsidirbęs Balsac mirė 50 metų amžiaus.

Daugelis rasytojų, kaip Gautier ir George Sand, rašymas vyko labai lėngvai. Tačiau

VIENYBĖ

DARIAUS IR GIRENO PAGERBIMAS

Kpt. Stepo Dariaus ir lakūno Stasio Girėno žuvimo penkmečio minėjimas šiame penkkelias dienas.

Pentadienį, liepos 15 d. nuo 6:30 ligi 6:45 val. vakaro iš miesto radijo stoties WNYC bus transliuojama metinė Amerikos Lietuvių Legijono programa. Dainuos garsus Lietuvos Dainos Ansamblio vedamas plėš V. Tamkiūtis, ir pasižymėjęs radijo tenoras A. Vasiliauskas. Trumpai kalbės adv. K. Jurgėla.

Pirmadienį, liepos 18 d. 10 val. ryto Apreiškimo bažnyčioje bus iškilmingos gedulo pamaldos. Prie karsto bus ALL. Dariaus Girėno 1-jo posto garbės sargyba. Pamokslą sakys žinomas pamokslininkas.

Lapkričio 12 d. bus naujosios Dariaus-Girėno posto vėliavos pašventinimas. Angelų Karalienės bažnyčioje. Vakare Susivienijimo salėje 193 Grand St. bus karštas balsas ir lakūno skridimo parodėlė. Bus išstatyti lakūnų laiški, atvaizdai, skridimo vaizdai, literatūra, daiktai.

Dalyvaus latvių, estų ir ukrainių veteranų atstovai.

BALTIJOS AMERIKOS DRAUGIJOS GEGUŽINĖ

Baltijos Amerikos Draugija, kurioje gražiai bendradarbiauja trys draugiškos tautos (lietuviai, latviai ir estai), rengia didelę gegužinę ateinančių sekmadienį, liepos 17 d.

Vieta pasirinkta graži, maloni, jauki ir sveikatinga: Mėlynojo Paukščio Užeigoje pas Jurgį Šliakį (Blue Bird Inn, Lake Ronkonkoma, L. I.).

Ižangos mokesčio į gegužinę nėra. Taigi, nėra jokių "vizų", toms trims tautomis susieiti ir bendrai pasilinksinti, susipažinti, susidraugauti. Norintieji galės pasimaudyti nesūriame vandenyje, Ronkonkomos ežere.

Bus valgių bei užkandžių iš produktų, importuotų iš Lietuvos, Latvijos ir Estijos.

Teko girdėti, kad latviai ir estai rengiasi važiuoti į šią gegužinę dideliais būriais, kas automobiliais, kas autobusais, kas traukiniu.

Gegužinėje bus ir aukštų garlingų svečių, žymių visuomenės veikėjų iš visų trijų Pabaltijio tautų, biznierių ir kt.

Sekmadienio gegužinė žada būti labai gausinga ir suartinti Pabaltijos tautas, kurių sūnūs ir dukros gyvena New Yorko apylinkėse.

Tikėtų įsigijimu tegu niekas nesirūpina, nes niekur jų ir negaus — tikėtų nėra. Ižanga nemokama ir atvira visiems lietuviams, latviams ir estams.

Rep.

16,000 STUDENTŲ GAVO DARBO

NYA (National Youth Administration) praėjusiais mokslo metais suteikė darbo šešiolikai tūkstančių kolegijų studentų ir vidurinių mokyklų (high school) moksleivių, kad jie galėtų testuoti savo mokslą.

4,910 studentų New Yorko valstybės provincijoje uždirbo 353,320 dolerių, o kiti moksleiviai uždirbo 332,733 dolerius.

Ateinantiems mokslo metams apie 71-80% moksleivių taip pat pageidauja uždarbio, kad galėtų toliau mokytis. NYA tikisi tuo būdu suselpti dar nuo 4,000 ligi 8,000 nepasiturinčių moksleivių.

POLICIJA PASIRŪPINO VAIKAIS

Policijos klubo pastangomis, New Yorko miesto pirmoji vaikų grupė iš 59 neturtingų vaikų išvežta į vasarinę stovyklą Adirondack'e.

Vaikai bus policijos svečiai, kuriuos globoja policijos klubas.

Ji moka "pajus" kepti! — Mičigano valstybėje garsinanti vyšnių vartojimą, Juozafina La Franier iškepė prezidentui Rooseveltui 80 svarų vyšnių "pajų", kurį priima prezidento sekretorius M. McIntyre'as. Tokio "pajaus" užtektų pavalgyti visai kuopai kareivių.

NEW YORKO KONSTITUCIJOS PRIEDAS

ALBANY, N. Y. — Valstybės seimelis 89 balsais prieš 72 priėmė Dewey nuostatą apie kratas ir suėmimus kaipo prieš priėmimą New Yorko valstybės konstitucijos.

IVAIURIUS SKELBIMUS VIENYBĖS RAŠTINĖ PRIIMA KASDIEN

Nuo 9 val. ryto ligi 7 val. vakaro išskiriant sekmadienius ir šventadienius 193 GRAND STREET BROOKLYN, N. Y. TELEFONAS - EVERGREEN 7-7840

Amerikos Lietuvių Piliėčių Klubas Bayonne, N. J.

rengia SEPTINTĄ VIENYBĖS NAUDAI DIDELĮ

IŠVAŽIAVIMA SEKMADIENĮ

Liepos-July 24 d., 1938

P. Vaičionio ūkyje, Meadow Grove, C. anford, N. J. PRADŽIA 12 VALANDĄ DIENĄ

Ivairios pramogos, kalbos, žaidimai. Puikus orkestras gros lietuviškus ir amerikoniškus šokius. Bufetas gausus gėrimais ir valgiais.

Tikėtų galima gauti pas komiteto narius ir kitus asmenis -TIKIETO KAINA 25c

Iš Bayonn'ės busai išvažiuos 10 val. ryto, nuo klubo svetainės, 49 East 21st Street.

Tikėtų kaina busi į abi puses \$1.00 Vaikams 50c Visi į įdomų, didelį ir gausingą išvažiavimą! KOMITETAS

Edgar Rice Burroughs, vertė Pijus Bukšnaitis

TARZANAS UGNYJE

14. Dabar Tarzanas suėmimas buvo neišvengtinasis, kuomet dargi pats Tarzanas nesislaptė. Vieną dieną, kai Tarzanas ramiai ėjo žverių pramintu taku su paskui besekanciais Diku ir Doku, iš krūmų išsoko kareivių būrys, vedamas baltjo leitenanto. Atstai ginklus, jie ūmai apsupo Tarzaną.

"Pagaliau mes tave sugavome!" sušuko leitenantas. "Kur mergaitė?" Tarzanas nustebo. "Kokia mergaitė?" paklausė jis. "Mergaitė, kurią tu pavogei iš jos namų!" Tarzanas aiškinošio nieko nežinąs, bet leitenantas pareiškė: "Galėsi teisintis teisėjams. Dabar esi suimtas ir eik su mumis!"

Tarzanas būtų galėjęs lengvai pasprukti, kaip paspruko iš daugelio visokių pinklių. Juk jis galėjo pasišaukti Džadbal-džą, kuris išgąsdintų kareivius ir duotų progą Tarzanui su vaikais pabėgti, kilus sumišimui. Bet Tarzanas nenorėjo bėgti. Jis pasiryžo patirti visą reikalą.

Kareiviams Tarzanas nesipriešino. Jis norėjo išgirsti visą tą juokų vertą kaltinimą ir pamatyti, kuo tas viskas baigsis. Bet jei Tarzanas būtų tuomet žinojęs, kokias pinkles jam sudarė kerštingas arabas Abdul Kebas, gal ir nebūtų taip lengvai pasidavęs į valdžios rankas.

SLA 333 KUOPOS GEGUŽINĖ

SLA 333 kuopos (St. James L. I.) gegužinė įvyks 1938 m. liepos 31 dieną Babylon Hotel, Babylon, Long Island, Railroad Ave.

Vieta gegužinei yra graži. Didžiuliam sode, mižiniškų medžių pavėsyje, bus galima puikiai linksintis.

Salė erdvi ir patogios. Ir lietuji lyjant gegužinė įvyks, nes apsisaugoti yra gera pastogė.

Vietos šeiminingai yra malonūs ir vaišingi Lapės. Tad jūs tikrai būsite patenkinti.

Kalbės žymus kalbėtojas. Programa susidės iš dainų, įvairių žaidimų ir kitų pramogų. Geras orkestras visus linksmins puikia muzika ir grieš lietuviškus ir amerikoniškus šokius.

Visi Long Island'o, Brooklyn, New Yorko ir apylinkių lietuviai kviečiami dalyvauti ir smagiai praleisti laiką malonioje nuotaidoje.

Gegužinė rengiama ne pasipelnymo tikslu. Todėl jokio ižangos mokesčio nebus. Gegužinė prasidės 1 val. popiet.

Įvairių valgių bus galima gauti vietoje. Norintieji gali atsivežti ir iš namų.

Važiuojant traukiniu iš Jamaica espresu, kainuoja tik 60 centų; traukinys privės prie pat gegužinės vietos. Iš Brooklyn

PASIRANDAVOJA

ISNUOMUOJAMA 6 dideli kambariai vienai šeimai. Su maudynėmis. Kaina priimtama. Sužinoti 547 Kaickerbocker Ave. Brooklyn, N. Y.

važiuojant patogiausia važiuoti Sunrise Highway.

Rengimo komisija: J. Baltus, A. Jankus, I. Kavaliauskas ir J. Spurga

INŽINIERIAUS PUSNIKO LINKEJIMAI

Inžinierius K. Pusnikas dažnai važinėja savo tarnybos reikalais po plačiąją Ameriką.

Neseniai jis atsiuntė VIE- NYBES redakcijai geriausių

Dr. H. MENDLOWITZ

Perkė savo Williamsburgo ofisą 1 622 BEDFORD AVE BROOKLYN, N. Y. Tel. EVERGREEN 7-1312 PRIEMIMO VALANDOS: nuo 1 val. iki 3 val. p. p. ir nuo 7 v. vak. iki 8 vak. FLATBUSH OFISAS: 2220 Avenue J

linkėjimus mūsų dienraščio redakcijai ir visiems skaitytojams iš Oconomowoc, Wis.:

"Priimkite nuosirdų mano sveikinimą iš šios valstybės, kur yra daugybė ežerų.

Čia gera vieta atostogoms praleisti. Bet man nėra kada, nes tik biznio reikalais čia lankausi."

Visokiais kelionių ir dokumentų reikalais kreipkitės į

Vienybės Travel Bureau, 193

Grand St., Brooklyn, N. Y.

Clement Voketaitis

ADVOKATAS 50 COURT STREET, Brooklyn, N. Y. Tel.: Triangle 5-3622 168 GRAND STREET, Tel.: Evergreen 8-7179

GARSINKITĖS VIENYBĖJE

SALDAINIŲ KRAUTUVĖ

Didelis pasirinkimas geriausių saldainių dėžėse iš Amerikos. Taip pat galite gauti saldainių ir iš LIETUVOS

Namie gaminti ledai (Ice Cream)

Geriausi užkandžiai

ALUS IŠ KRANO IR BONKUTEMIS

JUOZAS GINKUS

495 Grand Street, Brooklyn, N. Y. EVERGREEN 7-2306

"GARSAS" BAKERY

A. Šrupkis, savininkas Tel. Evergreen 8-7027 PIRMOS RUSIŠIOS LIETUVIŠKA DUONA 64-66-68 So. 2nd Street Brooklyn, N. Y. Kepa visokias Duonas ir Pyragaičius VEŽA KRAUTUVĖMS. SIUNČIA PASTU IR EKSPRESU

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

MATTHEW P. BALLAS

(BIELIAUSKAS) 660 Grand St., Brooklyn, N. Y. NOTARY PUBLIC Tel STagg 2-5043

STEPHEN AROMISKIS

(ARMAKAUSKAS) 423 Metropolitan Ave., Brooklyn, N. Y. Tel. EVERGREEN 7-4335 Koplyčia Laidotuviams

A. VALANTIEJUS

54-41-72nd St., Maspeth, L. I., N. Y. NOTARY PUBLIC Tel. NEWTON 9-4464

BARRY P. SHALINS

(SALINSKAS) 84-02 Jamaica Ave., Brooklyn, N. Y. Tel. VIRGINIA 7-4499 Koplyčia Laidotuviams

JUOZAS GARŠVA

231 Bedford Ave., Brooklyn, N. Y. KOPLYČIOS LAIDOTUVĖMS Tel. EVERGREEN 8-9770

Visi šie laidotuvių direktoriai išnuomuoja automobilius įvairiems reikalams

SKAITYKITE VIENYBĖ